

NASTAJANJE KATALOGOV MUZEJSKIH USTANOV PRI SLOVENCIH V ITALIJI

Strokovni članek | 1.04

Izvleček: Med letoma 2000 in 2009 je bila v štirih muzejskih zbirkah na Tržaškem izdelana dokumentacija vsega inventarja pod strokovnim vodstvom osebja iz Slovenskega etnografskega muzeja. Zaradi neurejenega statusa muzejev je dokumentacija pomemben element za ohranjanje podatkov o inventarju, tudi v primeru, ko bi ta iz kakršnega koli razloga propadel.

Ključne besede: muzejske zbirke, zamejstvo, dokumentiranje, študentske ekipe, ohranjanje kulturne dediščine

Abstract: Under the expert guidance of curators from the Slovene Ethnographic Museum in Ljubljana, documentation of the entire inventories of four museum collections in the Trieste area was made in the period between 2000 and 2009. Since the official status of these local museum collections has not yet been resolved such documentation is an important element for the preservation of inventory data, and would be especially valuable should these museum objects, due to various reasons, deteriorate.

Key Words: museum collections, neighboring countries with Slovene minorities, documentation, student fieldwork teams, preservation of cultural heritage

Muzejske zbirke, ki na terenu nastajajo iz različnih zgibov, so pogosto odgovor na potrebo po fizičnem ohranjanju dediščine, ki zaradi hitrih sprememb v načinu življenja postane nepotrebna in tvega, da konča na odpadku ali pa gre v pozabo. Na ta način so nastale tudi muzejske zbirke v Italiji, ki so delo ljubiteljskih raziskovalcev kulturne dediščine. To so Etnografski muzej v Škedenju, Kraška hiša v Repnu, Muzej Ricmanje in Ribiški muzej tržaškega primorja v Križu.

Etnološke ustanove so v zadnjih desetletjih večkrat priskočile na pomoč, tako s strokovnimi nasveti kot s konservatorskimi posegi na predmetih. Leta 1999 je Slovenski etnografski muzej začel z dokumentiranjem zbirk zunaj meja RS Slovenije, ki so že obstajale in so bile potrebne strokovne obdelave. Projektu se je pridružila tudi skupina študentk z Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, ki je na muzeoloških delavnicah v Ricmanjah, Škedenju in Repnu opravljala obvezno študijsko prakso. V zadnjih petnajstih letih je poleg omenjenih muzejev nastala zamisel o Ribiškem muzeju v Križu, ki je hitro dočakal zgraditev poslopja in postavitev zbirke. Natančno in dosledno jo je uredil Bruno Volpi Lisjak.

Omenjeni muzeji se razlikujejo tako po načinu kot po času nastanka, zato sledi kratek pregled njihovega delovanja.

Etnografski muzej v Škedenju

V petdesetih letih je v Škedenj, kraj z bogato in zanimivo preteklostjo, prišel službovat kaplan Dušan Jakomin. Kmalu po prihodu je spoznal, da ima kraj bogato zgodovino. Začel je zbirati raznovrstno gradivo in podatke o preteklosti kraja, navdušenemu zbiranju so se pridružili mnogi krajanje. Leta 1975 se je Dušanu Jakominu posrečilo odpreti Škedenjski etnografski muzej, v katerem je v pritličju rekonstruirana kuhinja s krušno pečjo in predstavljena dejavnost škedenjskih krušaric. Zgornji prostori so namenjeni začasnim razstavam, depoju tekstila, predvsem narodnih noš, in arhivu. Muzej ima tudi ločen depo na ulici Soncini, kjer so shranjeni predmeti, ki niso na razstavi. Slovenski etnografski muzej je škedenjskemu muzeju večkrat pomagal, saj so njegovi konservatorji redno skrbeli, da so bili leseni in kovinski predme-

ti ustrezno zaščiteni in restavrirani. Leta 2002 je pod vodstvom mag. Polone Sketelj začela nastajati dokumentacija in v ta namen je bilo v naslednjih letih organiziranih več delavnic, pri katerih so sodelovale študentke v okviru obvezne študijske prakse. Vsak predmet je dobil svojo inventarno številko in inventarni obrazec, v katerega so vnašale podatke o merah, materialu, izdelovalcu, izviru, uporabi, načinu pridobitve, podroben opis in fotografijo. Pri večini predmetov nista bila več poznana ne darovalec ne natančen izvir in da bi predmeti dobili vsaj približno datacijo in kontekstualizacijo, je bilo treba poiskati krajane, ki so še poznali način življenja ali posamične obrti spred petdeset ali celo več let. Še posebej pomembno je bilo, da so znali vse to povedati s slovenskimi izrazi. Mnoga okenca v popisnih obrazcih so kljub trudu ostala prazna ali pa vsebujejo le nekaj skopih podatkov. Inventar je bil skrbno fotografiran in obdelan, leta 2009 je v knjižni zbirki *Zbirke s te ali one strani?* izšel katalog (Repinc 2009) s prispevki o zgodovini Škedenja in muzejski zbirki ter izborom iz popisa predmetov v katalogu. Knjigi ni priložena zgoščenska z vsem inventarjem, ker naj bi bili vsi predmeti dostopni na spletni strani muzeja. Trenutno je tam dostopen izbor iz kataloga, enak tistemu v natisnjem katalogu.

Škedenj se je od druge svetovne vojne iz pretežno slovenske vasi spremenil v predmestje Trsta, kjer večina prebivalcev govori italijansko, saj je od leta 1945 delež prebivalcev, ki so se opredeljevali za Slovence znašal 43 %, leta 1971 pa le še 6 % vsega prebivalstva (Krajevni leksikon... 1990).¹ Zato je strokovna dokumentacija muzejskih predmetov iz časa pred drugo svetovno vojno pomembno gradivo o zgodovini Slovencev in dediščini tega kraja. Muzej obiskujejo mnoge šolske in izletniške skupine in se uvršča med pomembnejše muzejske ustanove na Tržaškem,

1 Od leta 1776, ko je Škedenj štel 350 prebivalcev, je leta 1834 prebivalstvo narastlo na 909 oseb, v glavnem zaradi priseljevanja iz Istre, Brkinov in Vipave. Leta 1869 je kraj štel 1883 prebivalcev, leta 1910 že 5372 oseb, od katerih je bilo 60 % Slovencev. Takrat je kraj dobil boljše povezave z mestom, ozemlje je bilo postopno pozidano, vse dokler ni postal mestni rajon. Ob popisu leta 1945 je bilo Slovencev 3222 (43 % vsega prebivalstva), leta 1971 je število upadlo na 833 oseb (6 %).

Ščifa, najmanjše plovilo slovenskih ribičev, izdelana leta 1949 doma (darovalec: Vincenc Sirk iz Križa).
Foto: Marko Habič, Križ pri Trstu, 2013.

saj je s predstavitvijo krušarstva in preteklega načina življenja v bližnji okolici Trsta med redkimi, ki obravnava te tematike. Odprt je po rednem urniku nekajkrat tedensko in po dogovoru.

Kraška hiša v Repnu

V kraški vasi Repen so sodelavci Zadruga Naš Kras v šestdesetih letih restavrirali in opremili Kraško hišo. Muzej je nastal, da bi se ohranil odličen primer kraške arhitekture pred časom modernizacije. Zadruga je zato odkupila in skrbno prenovila skromnejšo domačijo sredi vasi. V prostorih so nato uredili ambientalno razstavo, ki so jo opremili s predmeti iz vasi in bližnje ter daljne okolice. V muzeju je ena soba namenjena depozu, vsi prostori pa so zaradi lastnosti stavbe precej izpostavljeni vremenskim razmeram, predvsem vlagi in temperaturnim spremembam. Pri zbiranju predmetov je tako kot drugod umanjala pozornost do inventarizacije predmetov, ki je bila izvedena šele leta 1989 s pomočjo študentov etnologije (Smrekar 2003).² Takrat so udeleženci iz pogovorov s starejšimi krajski skušali za vsak predmet določiti izvir, datacijo in uporabo, pa tudi razumeti, iz katerega okolja izvira in koliko sodi v okolje kraške hiše. Iz vneme po predstavitvi celovite kraške stavbne in bivalne dediščine je bilo v arhitekturo in notranjost vključenih preveč elementov, še zlasti če upoštevamo, da je bila to nekoč zelo revna domačija (Lah idr. 2003). Leta 2003 sta stekla zadnje preverjanje stanja inventarja in fotografiranje, tako da je bila še istega leta izdana publikacija s prispevki (Serec Hodžar idr. 2003), prilogami in izborom iz kataloga ter priloženo zgoščenko z vsem inventarjem.

Kraška hiša je odprta ob koncih tedna in po dogovoru. Predstavlja eno izmed najmikavnejših turističnih točk na Tržaškem. V skednju na njenem dvorišču se vrstijo umetniške razstave in prireditve, tako da opravlja Kraška hiša poleg muzejske tudi vlogo pomembnega prireditvenega prostora, tako v občinskem kot v

Zbirko v Ricmanjah so pod vodstvom SEM urejale študentke Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo.
Foto: Jasna Simoneta, Ricmanje, 2002.

širšem prostoru. Prav posebej zaživi vsaki dve leti, ko v vasi priredijo *Kraško ohcet*, folkloristično predstavitev nekdanjih poročnih šeg, ki deloma poteka tudi v muzejskih prostorih.

Muzej Ricmanje

Ricmanje so brška vas, ki je bila v preteklosti poznana predvsem po pomembni romarski cerkvi sv. Jožefa. V povojnih letih je župnik Angel Kosmač s sodelavci začel zbirati različne predmete iz nekdanjega vaškega življenja. Muzejski inventar obsega obširni zbirki, prva je posvečena gospodarstvu, obrtem in bivalni kulturi, v drugi pa je shranjena župnijska dediščina cerkvenih plaščev in knjig. Leta 1999 je nekaj strokovnjakov in poznavalcev vasi razvrstilo množico predmetov po prostorih in temah, saj so se takrat odprla vrata prenovljenega starega župnišča, kjer je dobil svoj sedež Muzej Ricmanje. V pritličju so v ambientalni postavitvi predstavljeni kuhinjski prostori župnišča, krušarstvo, oprema peric in druge moške obrti. V zgornjih prostorih je razstavljena zbirka iz cerkvene dediščine, vključno z dragocenimi mašnimi plašči, ki jih je cerkvi darovala Marija Terezija. Muzej ima majhen depo na dvorišču, ki je izpostavljen vremenskim vplivom. Kmalu po odprtju muzeja je postalo jasno, da potrebujejo predmeti natančnejšo obdelavo, pri kateri je s strokovnim vodstvom spet sodeloval Slovenski etnografski muzej s pomočjo skupine študentov. Pri inventarizaciji se je v vlogi informatorjev zvrstilo več domačinov, ki so še poznali življenjski kontekst spred druge svetovne vojne. Na dan je prišlo veliko podrobnosti iz vaškega vsakdanjika, ki bi bile brez njihovih pripovedi za vedno zgubljene. Pripovedi so bile posnete na kasete, ki jih hrani dokumentacija Slovenskega etnografskega muzeja. Leta 2002 je izšla publikacija *Muzej Ricmanje* (Repinc 2002) z opisom tem, ki se povezuje z muzejsko zbirko. Ob vsaki temi je predstavljen izbor predmetov iz muzejskega inventarja. Katalogu je priložena zgoščenka, prek katere lahko uporabniki v vsakem trenutku dostopajo do informacij in fotografij o muzejskem inventarju. Muzej Ricmanje je last Župnije Ricmanje, njegova dejavnost pa je odvisna od trenutnih danosti v sami župniji. Po smrti župnika Angela Kosmača za muzej skrbijo posamezni župljani.

² Skupina študentov Oddelka za etnologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je leta 1989 pod vodstvom Slovenskega etnografskega muzeja in pod mentorstvom Martine Repinc z inventarizacijo predmetov naredila prvi korak k strokovnemu muzeološkemu pogledu na zbirko predmetov v Kraški hiši v Repnu.

Ribiški muzej tržaškega primorja v Križu

Zamisel za Ribiški muzej v Križu je nastala iz potrebe po ohranjanju enkratne dediščine slovenskega ribištva na Tržaškem. Raziskovanja te tematike se je Bruno Volpi Lisjak, kapetan in izkušen pomorščak, precej naključno lotil že pred nekaj desetletji, ko so ga člani društva Čupa spodbudili, naj razišče čupo, arhaični drevak, ki so ga tukajšnji ribiči uporabljali vse do druge svetovne vojne. Iz zgodb o čupi so se mu razkrivale vse širše in zanimive teme. Temeljito in natančno se je lotil njihove obravnave. Kmalu je spoznal, da je bilo ribištvo na tržaškem obrežju z etničnega vidika pravzaprav edino slovensko ribištvo, saj so bili v Istri ribiči ponavadi italijanskega izvira, in da ga je treba dokumentirati in ohraniti predmete, ki so še ostajali po kleteh nekdanjih ribičev. Bruno Volpi Lisjak je po pogovorih z njimi natančno opisal tehnike ribolova, vrste mrež in plovil ter raziskal razne arhive. Zapisal je tudi številne anekdote iz življenja ribičev in njihovih družin, kakor tudi iz vaškega življenja, razmerja ribičev z oblastmi, ki so se zvrstile na tem ozemlju.

Leta 2000 je bilo ustanovljeno Društvo ribiški muzej tržaškega primorja, ki je takoj začelo z delom in zbiranjem članov. Vire za graditev muzeja je društvo črpalo iz lastnih sredstev – večinoma raznovrstnih donacij in samoprispevkov društvenih članov. Slovenski etnografski muzej je Ribiškemu muzeju pomagal pri restavratorskih posegih in s postavitvijo nekaterih predmetov. Okoli 130 inventariziranih predmetov je vnesenih tudi v evidenčno bazo Slovenskega etnografskega muzeja. Leta 2013 je muzej že skoraj dokončan, sprejema tudi napovedane skupine, treba pa je urediti le še primernejši dostop. Izšel je tudi muzejski katalog, ki ga je v celoti pripravil Bruno Volpi Lisjak (2013).

Dokumentiranje muzejskih zbirk v Škednju, Ricmanjah, Repnu in Križu. Izkušnje in dejstva

Iz opisov delovanja majhnih tržaških muzejev je razvidno, da je v Škednju, Repnu in Ricmanjah med letoma 2000 in 2009 pod vodstvom Slovenskega etnografskega muzeja potekalo živahno delo pri urejanju njihovega inventarja. Njegovi kustosi in sodelavci so preverjali stanje, urejali dokumentacijo, vsi predmeti so bili fotografirani in uvrščeni v ustrezne klasifikacijske kategorije, pri čemer so upoštevali že uveljavljeno etnološko sistematiko, ki je v rabi v Slovenskem etnografskem muzeju in v etnologiji nasploh.

Delo je bilo sistematično, tako da so si katalogi enotni po obliki in ureditvi. V ta namen so bili oblikovani posebni obrazci z za dokumentacijo bistvenimi razdelki, ki so bili izpolnjeni za vsak predmet posebej. V ospredju zanimanja so bili opis predmeta in z njim povezano izrazje, funkcija predmeta, prejšnje lastništvo, kjer je bilo to še mogoče rekonstruirati, in nasploh vsa z njim povezana zgodovina. Študentske skupine so se na terenu spoprijele z zahtevami muzeološke vede in dejanskimi razmerami pri praktičnem delu. Muzejem je bil skupen velik in ljubeč zanos pri zbiranju predmetov, z bolj ali manj ljubiteljskim pristopom. Glavno gonilo pri zbiranju razstavnih predmetov je bil namreč ideal ohranjanja dediščine, tako o načinu življenja kakor o jezikovni identiteti geografskega območja, kjer živi ali je živela slovensko govoreča manjšina.

Ob viziji zbiranja vsega, kar je sodilo v preteklo življenje na vasi, je najpogosteje umanjkal strokovni pristop, ki bi sproti evidencial in popisal vsak predmet, ki je prišel v zbirko. Zbiralci so

se zanašali na trajnost kolektivnega spomina, saj so bili številni predmeti ob pridobitvi še vsaj delno v rabi in se je večina še spominjala njihovega imena, namembnosti, izvira in razširjenosti. Težava je nastala, ko je po treh ali štirih desetletjih ta spomin iz fizioloških razlogov opešal, tako zaradi preminevanja nosilcev kot zaradi korenitih sprememb v načinu življenja. Pri že zbranih in razstavljenih predmetih je bilo treba zastaviti delo tako rekoč »od zadaj«, z rekonstrukcijo temeljnega popisa predmetov, kakor je to v muzejih v navadi pri sami pridobitvi oz. vstopu predmeta v muzejsko zbirko.

Zaradi časovnega presledka med dejansko pridobitvijo in dokumentiranjem so sodelavci imeli težave pri iskanju informatorjev, ki bi dobro poznali tako kraj kot uporabo posamičnih predmetov. Tako se je na primer v Škednju zgodilo, da ni bilo več ljudi, ki bi še obvladali tako slovenski jezik in poznali eksponate, ki jih hrani etnografski muzej. Podrobnost informacij, ki smo jih potrebovali za posamičen predmet, je v veliki meri presegala dejanske spominske sposobnosti informatorjev, tako je marsikatero okence na dokumentacijskem obrazcu ostalo neizpolnjeno. Z muzeološkega vidika je to pomanjkljivost, ki bo v prihodnosti precej okrnila potencialno uporabnost in povednost zbirke, saj bo z leti vse manj tistih, ki bodo predmete iz ruralnega okolja poznali »na prvi pogled«, vedno več pa bo obiskovalcev in uporabnikov iz povsem urbanega okolja.

Kljub temu, da je večina zbirk postavljena ambientalno, je za urbane obiskovalce zaradi nepoznavanja razmer v preteklosti vse težje razbrati namembnost in druge koristne informacije. Obiskovalec bo v prihodnosti potreboval čedalje več informacij in gradiva, da bi lahko dojel sporočilnost razstave. Poleg tega je obsežna podatkovna baza pomemben dejavnik tudi pri sami uporabnosti muzejskega inventarja, saj je brez osnovnih podatkov težko ali celo nemogoče pripraviti razstavo, ki bi se tematsko razlikovala od ambientalne postavitve. Celo nekatere zdajšnje ambientalne postavitve so sporne ali celo zavajajoče, ko na primer brez obrazložitve in brez navedbe podatkov predstavljajo posamične arhitekturne elemente, kose pohištva ali obleke iz druge socialne skupine na vasi ali celo iz mestnega okolja.³

Vse elemente osnovne kritike virov, ki jih poznamo iz etnološke in muzeološke vede, je bilo treba vedno znova razlagati tako pobudnikom za dokumentiranje zbirk kot tudi informatorjem, ki so se čudili podrobnemu spraševanju o povsem vsakdanji skodelici, škafu ali kladivu. S sodelavkami na terenu smo tako fizično izvajale dokumentiranje kot tudi osveščale; zaradi tega so nam potem odgovorni za zbirke lahko stali ob strani in nam pomagali pri iskanju novih informatorjev.

V tem pogledu je med tržaškimi etnografskimi muzeji izjema Ribiški muzej, kjer je Bruno Volpi Lisjak uspel sproti inventarizirati predmete in podatke o njih pridobil neposredno od njihovih lastnikov; ti so jih nekoč uporabljali in so jih zato dobro poznali. Rezultat pravočasnega strokovnega pristopa je bogato dokumentirana zbirka, ki bo lahko zasijala v mnogih tematskih razstavah.

³ V Ricmanjah je na primer razstavljena spalnica iz meščanskega okolja, kakršne na vasi nikoli ni bilo; v muzej je prišla bolj iz estetskih razlogov kakor zaradi pričevalnosti. V Kraški hiši je bilo uporabljenih več predmetov, kakor bi to narekovala skromna arhitektura (gl. op. 2), nekateri predmeti so s premožnejših domačij ali celo iz mesta.

Nerazrešena vprašanja in pomen urejene dokumentacije

Dejstvo, da imata tako strokovna javnost kakor izvorno okolje danes na razpolago dokumentacijo vseh teh zbirk in vsem dostopne kataloge, pa še ni zagotovilo, da so te zbirke tudi fizično res dostopne in vodene tako kakor v času nastajanja njihove dokumentacije. Zbirke in njihovi prostori so podvrženi različnim lastništvom in upravam; nobena od njih nima statusa javnega muzeja, ki bi lahko od ustanov terjal materialno oskrbo in vzdrževanje. Lastništva so različna: v Ricmanjah je to župnija, v Repnu Zadruga naš Kras, v Škedenju Opera culturali di Servola, v Križu Društvo ribiški muzej tržaškega primorja. Skrb za zbirke je zato odvisna od trenutnih razmer v teh ustanovah in združenjih, zato ni nikakršnega zagotovila, kako dolgo bo poskrbljeno za njihov obstoj, razstavne dejavnosti in varovanje predmetov, vključno z njihovo obsežno dokumentacijo. Zaradi pomanjkanja sredstev zbirke pogosto ostajajo brez osebja, ki bi redno skrbelo za njihovo varovanje, primerno hrambo in razstavno dejavnost. V nekaterih primerih je zato ustrezna ugotovitev, da je bila izdelava dokumentacije dejansko že sama po sebi pomemben prispevek k ohranjanju nematerialne dediščine in izrazja v izvirem narečju in tako pravzaprav največji dosežek pri ohranjanju te dediščine nasploh, ki bo lahko preživel morebitno materialno propadanje predmetov, stavb ali muzejskih ustanov.

Viri in literatura

Krajevni leksikon Slovencev v Italiji: Topografski, zemljepisni, zgodovinski, kulturni, gospodarski in turistični podatki o krajih v Italiji, ki jih naseljujejo Slovenci: Knj. 1: Tržaška pokrajina. Trst: Založništvo Tržaškega tiska, 1990.

LAH, Ljubo: Prenova zapuščene domačije v privlačen muzej = La ristrutturazione della vecchia cascina e la sua trasformazione in attraente museo. V: Anja Serec Hodžar idr. (ur.), *Muzej Kraška hiša v Repnu = Il museo della casa carsica di Repen.* Ljubljana: Slovenski etnografski muzej; [Trst]: Narodna in študijska knjižnica, Odsek za etnologijo: Inštitut za etnologijo, 2003 (Zbirke s te ali one strani? = Collezioni di qua o di là del confine?), 39–62.

REPINC, Martina idr.: *Muzej Ricmanje = Il museo di San Giuseppe della Chiusa – Ricmanje.* Ljubljana: Slovenski etnografski muzej = Museo Etnografico Sloveno, 2002 (Zbirke s te ali one strani? = Collezioni di qua o di là del confine?).

REPINC, Martina idr.: *Škedenjski etnografski muzej = Il Museo etnografico di Servola.* Ljubljana: Slovenski etnografski muzej; Trst: Škedenjski etnografski muzej, Inštitut za etnologijo, 2009 (Zbirke s te ali one strani? = Collezioni di qua o di là del confine?).

SEREC HODŽAR, Anja idr. (ur.): *Muzej Kraška hiša v Repnu = Il museo della casa carsica di Repen.* Ljubljana: Slovenski etnografski muzej; [Trst]: Narodna in študijska knjižnica, Odsek za etnologijo: Inštitut za etnologijo, 2003 (Zbirke s te ali one strani? = Collezioni di qua o di là del confine?).

SMREKAR, Aleš: Inventariziranje predmetov leta 1989. V: Anja Serec Hodžar idr. (ur.), *Muzej Kraška hiša v Repnu = Il museo della casa carsica di Repen.* Ljubljana: Slovenski etnografski muzej; [Trst]: Narodna in študijska knjižnica, Odsek za etnologijo: Inštitut za etnologijo, 2003 (Zbirke s te ali one strani? = Collezioni di qua o di là del confine?), 31–37.

VOLPI LISJAK, Bruno: *O zgodovini in dediščini slovenskega morskega ribištva: Ribiški muzej tržaškega primorja.* Ljubljana: Slovenski etnografski muzej; Križ: Ribiški muzej tržaškega primorja, 2013 (Zbirke s te ali one strani? = Collezioni di qua o di là del confine?; 5).

Catalogs of Museum Collections Pertaining to the Life of Slovenes in Italy

Under the expert guidance of curators from the Slovene Ethnographic Museum in Ljubljana, documentation of the entire inventories of four museum collections in the Trieste area was made in the period between 2000 and 2009. Each of the four museums, which are The Ethnographic Museum of Škedenj (Škedenjski etnografski muzej), Ricmanje Museum (Muzej Ricmanje), Carst House (Kraška hiša), and the Fishing Museum of the Coastal Region of Greater Trieste (Ribiški muzej tržaškega primorja) has acquired its own catalog with accompanying texts, a presentation of its museum collections, and a CD with all catalog records. In addition to various difficulties in finding the basic data on museum artifacts this article discusses the acute problem of the preservation of museum objects, and indeed of the museums themselves. Even though these museums play an important role in the preservation of local cultural and linguistic ethnic heritage, act as venues for a number of cultural events, and represent a tourist attraction their maintenance and preservation is left to volunteers. Documentation is therefore an important element in the preservation of inventory data.

